

Ligusticum (Koprníček)

čeleď: Apiaceae

Roste v teplejších oblastech severní polokoule. Rodové jméno pochází z Italského regionu Liguria.

Množí se semeny.

Ligusticum acuminatum

synonyma: Ligusticopsis acuminata

Ligusticum ajanense

synonyma: Cnidium tilingia, Selinum tilingia, Tilingia ajanensis

oblasti: Aljaška, Asie

Vyskytuje se v teplé části Asie a Severní Americe v trsech. Dorůstá výšky 5 - 20cm. Lodyha je holá. Řapíkaté listy jsou 2 - 4 3četně zpeřené s široce vejčitými úkrojky. Květy bílými nebo nafialovělými květy ve složeném okolíku.

Vyhovují mu sklaní pukliny, dostatek vody, polostín a chudá dobře propustná půda.

Množí se semeny.

Ligusticum albanicum

Ligusticum alboalatum

Ligusticum angelicifolium

synonyma: Ligusticopsis angelicifolia

Ligusticum apiifolium

oblasti: Kalifornie, Oregon, Washington

Ligusticum apiodorum

synonyma: Pimpinella apiodora

Ligusticum brachylobum

synonyma: Ligusticopsis brachyloba, Peucedanum cavaleriei

Ligusticum calderi

oblasti: Aljaška, Britská Kolumbie

Ligusticum californicum

oblasti: Kalifornie, Oregon

Ligusticum canadense

oblasti: Alabama, Arkansas, Georgia, Indiana, Jižní Karolína, Kentucky, Maryland, Mississippi, Missouri, Ohio, Pennsylvania, Severní Karolína, Tennessee, Virginie, Západní Virginie

Ligusticum canbyi

synonyma: *L. caeruleimontanum*, *L. leibergii*

oblasti: Britská Kolumbie, Idaho, Montana, Oregon, Washington, Wyoming

Ligusticum capillaceum

synonyma: *Ligusticopsis capillacea*, *Pleurospermum capillaceum*

oblasti: Čína

Roste v Číně v trsech. Dorůstá výšky 5 - 20cm. Listy mají řapíky, 2x zpeřenou čepel celkového vejčitého tvaru tvořenou 5 - 7 páry čárkovitých úkrojků. Kvete bílými nebo nafialovělými květy.

Vyhovují mu středně úrodné a vlhké místa v polostínu v dobře propustné půdě.

Množí se semeny.

Ligusticum corsicum

Ligusticum cuneifolium

oblasti: Itálie

Patří mezi endemity Itálie.

Ligusticum daucoides

synonyma: *Ligusticopsis daucoides*, *Ligusticopsis dielsiana*, *L. dielsianum*, *Trachydium daucoides*

Ligusticum delavayi

synonyma: *Hymenidium delavayi*

Ligusticum discolor

synonyma: Paraligusticum discolor, PleurospERMUM discolor

oblasti: Kazachstán

Ligusticum elatum

synonyma: Levisticum argutum

oblasti: Afganistán, Himálaj, Indie, Pákistán

Roste v Himálaji v Afganistánu, Pákistánu a Indii. Dorůstá výšky 1m. Spodní listy jsou 2x zpeřené, vlastní lístky jsou vejčité, peřeně laločnaté, dlouhé 2,5 - 6cm a horní listy jsou zredukované na pochvy. Květenstvím je okolík s max. 4mi čárkovitými listeny, 12 - 30 paprsků délky 2 - 4cm, okolík pak 5 - 10 čárkovitých listenců. Plody jsou podlouhlé, dlouhé 3 - 4mm a široké 1,5 - 2mm.

Ligusticum ferulaceum

oblasti: Itálie

Ligusticum filicinum

oblasti: Idaho, Kolorado, Montana, Oregon, Utah, Wyoming

Ligusticum franchetii

synonyma: Ligusticopsis franchetii

oblasti: Čína

Roste v Číně v trsech. Dorůstá výšky 20 - 35cm. Listy mají řapíky, celkový tvar je vejčitétrojúhelníkovitý, jsou 2 - 3x zpeřené s kopinatými úkrojky. Kvete růžovofialovými květy v 2 - 4cm okolíku.

Vyhovují mu sklaní pukliny, dostatek vody, chudá dobře propustná půda a polostín.

Množí se semeny.

Ligusticum glaucifolium

Ligusticum grayi

oblasti: Idaho, Kalifornie, Montana, Nevada, Oregon, Utah, Washington

Roste na západě USA. Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 20 - 80cm. Listy jsou hluboce laločnaté. Kvete drobnými bílými květy v okolíku.

Ligusticum gyirongense

Ligusticum hispidum

synonyma: Ligusticopsis hispida, L. changii, Trachydium hispidum, Trachydium rockii

Ligusticum hultenii

synonyma: Angelica hultenii, L. scothicum subsp. hultenii

Ligusticum huteri

synonyma: Coristospermum huteri, Coristospermum lucidum subsp. huteri

oblasti: Španělsko

Patří mezi endemity Španělska. Kvete bílými květy v okolíčcích složených do velkého okolíku.

Roste na skalnatých ostrozích.

Ligusticum involucratum

oblasti: Xizang (Tibet)

Roste v Číně a Tibetu v trsech. Dorůstá výšky 10 - 30cm. Listy mají řapíky, celkový tvar je dlouze vejčitý a tvoří jej 4 - 5 párů hluboce vykrajovaných úkrojků. Kvete bílými nebo narůžovělými květy o průměru 3 - 9cm.

Vyhovují mu chudé písčité půdy na plném slunci.

Množí se semeny.

Ligusticum jeholense

synonyma: Tilingia jeholensis

Ligusticum kingdon-wardii

Ligusticum lazicum

synonyma: Tamamschjania lazica

Ligusticum likiangense

synonyma: Ligusticopsis integrifolia, Ligusticopsis likiangensis, L. calophlebicum, L. integrifolium, Pleurospermum calophlebicum, Pleurospermum likiangense, Trachydium chinense, Trachydium hispidum, Trachydium lichiangense

Ligusticum litangense

Ligusticum littledalei

Ligusticum lucidum

oblasti: Andalusie, Itálie, Katalánsko, Švýcarsko

Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 1,5m. Přízemní listy jsou 3 - 4x zpeřené, dlouhé 20 - 50cm. Květenstvím je okolík průměru 5 - 12cm s 20 - 40ti paprsky. Plody jsou dlouhé 5 - 6mm.

Ligusticum mairei

oblasti: Čína

Roste v Číně v trsech. Dorůstá výšky 15 - 25cm. Listy mají řapíky, celkový tvar vejčitý, čepel je 2 - 3x zpeřená s čárkovitými úkrojky. Lodyžní listy jsou přisedlé. Kvete bílými květy v až 7cm okolíku.

Vyhovují mu středně úrodné a vlhké dobře propustné půdy na plném slunci.

Množí se semeny.

Ligusticum multivittatum

synonyma: Ligusticopsis multivittata, L. modestum, L. pseudomodestum

Ligusticum mutellina (Koprníček bezobalný)

synonyma: Aethusa mutellina, L. meum, Meon mutellina, Meum mutellina, Mutellina purpurea, Oenanthe purpurea, Phellandrium mutellina, Selinum mutellina, Seseli mutellina

oblasti: Alpy, Česká republika, Itálie, Německo, Polsko, Slovensko, Švýcarsko, Ukrajina, V Karpaty

Roste v horách jižní a střední Evropy. Patří mezi trvalky. Pod zemí vytváří krátký válcovitý až vřetenovitý oddenek. Dorůstá výšky 10 - 50cm. Lodyha je holá, oblá, v horní části chudě větvená. Má mírně rýhovanou bázi, v horní části je hranatá a dutá. Přízemní listy mají řapíky, 2 - 3x zpeřené čepele, vlastní úkrojky jsou pak čárkovité, široké 0,4 - 1,5mm. Kvete bílými nebo nafialovělými kvítky v 7 - 10tičetném okolíku. Plody mají 5 vyniklých žeber délky 4 - 6mm. Vydává výrazné aroma. Patří mezi ohrožené druhy C3. Po rozemnutí vydává výrazné aroma.

Vyhovují mu horské louky, holiny, i pásma kosodřevin. Půda by měla být vlhká, bohatá na živiny, kamenitá nebo hlinitá.

Ligusticum mutellinoides (Koprníček jednoduchý)

synonyma: Arpitium simplex, Gaya simplex, Laserpitium mutellinoides, Laserpitium simplex, L. simplex, Neogaya simplex, Pachypleurum mutellinoides, Pachypleurum simplex

oblasti: Alpy, Bělorusko, Čína, Itálie, J Karpaty, Jugoslávie, Kazachstán, Německo, Slovensko, Švýcarsko, Z Karpaty, Z Rusko, Z Sibiř

Vyskytuje se v Alpách, západních a jižních Karpatech, Jugoslávii, Bělorusku, západním Rusku, Kazachstánu, Číně a v západní Sibiři. Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 10 - 15 (i 30)cm. Lodyha je přímá a holá, není dutá, je rýhovaná. Listy jsou především přízemní, mají dlouhý řapík, jsou 2 - 3x zpeřené s čárkovitými úkrojky, celkový tvar je trojúhelníkovitý, délka 3 - 6cm a šířka 2 - 5cm. Kvete v okolíku o průměru 2 - 5cm, který je složený z 8 - 20ti okolíčků. Plode mají široce eliptický tvar délky 3 - 5mm a jsou až křídlatě hranaté, žebernaté.

Vyhovují mu kamenité nebo travnaté hole, skaliska, sutě, atp. v alpinském stupni ve vlhké neutrální nebo kyselé půdě bohaté na živiny.

Ligusticum nematophyllum

synonyma: L. filifolium

Ligusticum nullivittatum

synonyma: Selinum nullivittatum

Ligusticum oliverianum

synonyma: Ligusticopsis oliveriana, L. daucoides var. souliei, Selinum oliverianum

Ligusticum porteri

oblasti: Arizona, Kolorado, Montana, Nevada, Nové Mexiko, Utah, Wyoming

Ligusticum pseudoangelica

synonyma: Pleurospermum pseudoangelica

Ligusticum pseudodaucoides

synonyma: Ligusticopsis pseudodaucoides

Ligusticum pteridophyllum

synonyma: Ligusticopsis pteridophylla

Ligusticum rechingerana

Ligusticum rechingerianum

synonyma: Ligusticopsis rechingeriana

Ligusticum reptans

synonyma: Peucedanum reptans

Ligusticum scapiforme

synonyma: Ligusticopsis scapiformis, L. maxonianum

oblasti: Xizang (Tibet)

Roste v Tibetu a Číně v trsech. Dorůstá výšky 5 - 20cm. Lista mají řapíky, celkový tvar je dlouze kopinatý, čepel je 2 - 3x zpeřená tvořená čárkovitými až kopinatým úkrojky. Kvete v 3 - 6cm okolíku bílými nebo nafialovělými květy.

Vyhovují mu středně úrodně a vlhké půdy v polostínu.

Množí se semeny.

Ligusticum scoticum

oblasti: Aljaška, Britská Kolumbie, Connecticut, Grónsko, Irsko, Island, Labrador, Maine, Massachusetts, New Hampshire, New York, Newfoundland, Nové Skotsko, Nový Brunšvik, Nunavut, Ontario, Quebec, Rhode Island, S Evropa

Pochází ze severní Evropy. Listy mají pilový okraj. Kvete žlutými květy v okolíku.

Ligusticum sikiangense

Ligusticum sinense

Ligusticum striatum

synonyma: Cortia striata, L. chuanxiong, L. wallichii, Oreocome striata, Selinum striatum

Ligusticum tachiroei

synonyma: L. filisectum, L. koreanum, L. tachiroei var. filisectum, Rupiphila tachiroei, Seseli tachiroei, Tilingia filisecta, Tilingia tachiroei

oblasti: Čína, Mongolsko

Roste v Číně, Mongolsku a východní Asii v trsech. Dorůstá výšky 10 - 20cm. Stonek je holý. Přízemní listy jsou dlouze řapíkaté, celkový tvar je vejčitétrojúhelníkovitý, délka je 3 - 10cm, čepel je jemně zpeřená s nitkovitými až čárkovitými úkrojky. Kvete bílými nebo nafialovělými květy v úboru.

Vyhovují mu skalní pukliny, chudá propustná půda, dostatek závlahy a polostín.

Množí se semeny.

Ligusticum tenuifolium

synonyma: *L. filicinum* var. *tenuifolium*

oblasti: Idaho, Kolorado, Montana, Oregon, Utah, Washington, Wyoming

Ligusticum tenuisectum

synonyma: *Ligusticopsis tenuisecta*

Ligusticum tenuissimum

Ligusticum thomsonii

oblasti: Afganistán, Kašmír, Pákistán, Xizang (Tibet)

Roste v Afganistánu, Tibetu, Kašmíru a Pákistánu. Dorůstá výšky 0,2 - 0,9 (i 1,5)m. Vytváří několik stonků, které jsou na bázi pokryté pochvou. Přízemní listy jsou úzce podlouhlé, 1 (i 2)x zpeřené, obrysem dlouhé 2 - 12 (i 15)cm, široké 1 - 3cm, řapíky jsou dlouhé 2 - 10, mají 5 - 9 primárních párů, vlastní lístky jsou vejčité až podlouhlé, asymetricky pilovité až hluboce laločnaté, dlouhé 0,5 - 2cm, široké 0,5 - 1cm, žilky jsou řídce ochlupené, lodyžní listy má 1 - 3ks, jsou zakrnělé a horní až přisedlé. Květenstvím je okolík o průměru 4 - 6cm, okolíčky jsou menší, listenů je 5 - 6 (i 8)ks, jsou čárkovité, paprsků má 10 - 20ks délky 1 - 2,5cm, listenců 10 - 15ks, jsou čárkovité až úzce kopinaté, kalich je 3úhlý, korunní lístky bílé, vejčité a na bázi uťaté. Plody jsou úzce vejčité, úzce křídlaté, dlouhé (3 -) 3,5 - 5mm a široké (1,5 -) 2 - 3mm.

Ligusticum verticillatum

synonyma: *Angelica verticillata*

oblasti: Britská Kolumbie, Idaho, Montana

Ligusticum wallichii

synonyma: *L. chuanxiong*

oblasti: Indie, Nepál

Pochází z Indie a Nepálu. Užívá se v tradiční čínské medicíně.

Ligusticum weberbauerianum

synonyma: *Notopterygium weberbauerianum*

Ligusticum xizangense

oblasti: Xizang (Tibet)

Roste v Číně a Tibetu v trsech. Dorůstá výšky 15 - 25cm. Vytváří mnoho přízemních listů s krátkými řapíky. Čepel je zpeřená, úzce podlouhlá, tvoří ji 2 - 4 páry vejčitých peřenosečných úkrojků. Kvete bílými květy v okolíku.

Vyhovují mu úrodné vlhké půdy v polostínu se suchým zimním režimem.

Množí se semeny.

Ligusticum yanyuanense

oblasti: Čína

Roste v Číně v trsech ve vysokých polohách. Dorůstá výšky 20 - 30cm. Listy mají řapíky, čepel je kopinatá, tvoří ji 5 - 6 párů vejčitých pilovitých úkrojků. Kvete růžovofialovými květy v 10 - 15cm okolíku.

Vyhovují mu středně úrodné a vlhké propustné půdy v polostínu.

Množí se semeny.

Ligusticum yunnanense

Další informace:

<http://botany.cz/cs/ligusticum-mutellina/>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Kopr%C3%AD%C4%8Dek>

<http://web.kadel.cz/flora/t/kvResult.asp-Rod=Ligusticum.htm>

<https://www.rostliny.net/>